

Az újvilági borászat egyik fellegvára, a Mendozai borvidék Argentínában

A 149 ezer négyzetkilométer területű, 1,9 millió lakosú *Mendoza tartomány* mezőgazdaságára alapvetően a kertészet és a gyümölcsstermesztés a jellemző, a *legfontosabb kultúra* egyértelműen *a szőlő*. A művelt terület hozzávetőlegesen 300 ezer hektár, ami kevésnek tűnik a tartomány nagyságához képest, ám annak fényében már korántsem az, hogy abból jelentős részt foglalnak el az Andok láncjai, másrészt a klíma szemi-arid kontinentális, az éves csapadék 200 milliméter körül van! Azaz, a mezőgazdaság csak ott létezhet, ahol az Andokból érkező vizet öntözésre tudják használni – szerencsére egyelőre vízproblémáik nincsenek, noha a helyi kutatók szerint érezhető változások azért vannak: kevesebb hó esik az Andokban, ami hosszabb távon mindenképpen hatással lesz az onnan érkező folyók vízhozamára és az öntözésre, a nyári

csapadék viszont megnőtt, igaz, nem ritkák a heves zivatarok, sőt a jégesők sem, amit a szőlők és gyümölcsösök fölött kifeszített rengeteg jégáló is jelez. A művelt területből *140 ezer hektárt* foglal el a *szőlő* (ez az országos szőlőterület fele), az ebből előállított *11-12 millió hektoliter bor* az argentin bortermelés 68-70%-a (a tartományi szakigazgatás és az utolsó mezőgazdasági összeírás adatai).

A régió lakosságának 21%-a él vidéken, közülük 17% kisebb településeken lakik, 83% viszont teljesen szétszórva. A mezőgazdasági termelés a helyi szóhasználattal „*öntözött oázisokban*” (*oasis irrigados*) koncentrálódik, ám ezt nem szabad a szó észak-afrikai értelmében használni. Arról van szó ugyanis, hogy ahol a hegyekből érkező három nagyobb, állandó vízű folyó kiér a síkságra, ott alakultak ki azok a több tízezer hektáros körze-

tek, ahol biztosított az öntözés és így lehetséges a mezőgazdasági termelés – a művelt terület mindössze négy százaléka a tartomány teljes területének! Az öntözés viszont elsősorban a nagy kézimunka-szükségletű kultúrák termesztésének kedvez, így kifejezetten intenzív gazdálkodásról beszélhetünk. Ennek fényében nem meglepő, hogy – ellentétben a hatalmas, akár több tízezer hektáros argentin birtokok klímájával (ami inkább a déli területekre, főleg Patagóniára jellemző), Mendoza tartomány gazdaságainak 63%-a 5 hektárnál kisebb. A nyerstermék-előállítás 7,4%-ot képvisel a régió bruttó hazai termékében, míg az élelmiszeripar 23,2%-ot, *a szőlészet-borászat pedig egymaga 45%-ot tesz ki a regionális élelmiszer-gazdaságban, az 1200 borászat* fontossága a munkahely-teremtésben megkérdőjelezhetetlen.

A tartomány fontosabb borszőlőtermesztési körzetei és szőlőfajtái

A szőlőtermesztés a tartomány több részén is jelen van, az egyik legjelentősebb körzet északon található, 6-700 méteres átlagos tengerszint fölötti magasságban. A szőlők öntözéséhez szükséges vizet részben a Mendoza folyóból, részben fúrt kutakból nyerik. Fehér szőlőből a 'Torrontés', 'Chenin' és 'Pedro Guiménez' fajtákat termelik leginkább, a vörös fajták esetében nincs kiugróan fontos vagy a vidékre jellemző.

A Mendoza folyó felső szakaszán, elsősorban Maipú és Luján megyékben optimális agroökológiai feltételek mellett termesztethető a szőlő, 750-1100 méteres tengerszint fölötti magasságban. A magas szervesanyag-tartalmú alluviális talajokon és naps, arid klí-

Szőlők, ameddig a szem ellát – és ameddig az Andok engedi

ma mellett a helyiek szerint Argentína legjobb boraihoz termelik az alapanyagot. A legjelentősebb fajta pedig a 'Malbec', de megtalálható itt több más, nagy bort adó is, mint például a 'Cabernet Sauvignon', 'Bonarda', 'Chenin', 'Merlot', 'Chardonnay', 'Syrah', 'Ugni Blanc'.

A Mendoza folyótól keletre, 600-740 méteres tszf. magasságban San Martín, Rivadavia, Junín, Santa Rosa és La Paz megyékben is termelnek szőlőt. A fő fajták: 'Merlot', 'Malbec', 'Bonarda', 'Sangiovese', 'Ugni Blanc', 'Syrah', 'Tempranillo', 'Pedro Giménez'.

Az Uco-völgy a legfiatalabb borvidék a tartományban, San Carlos, Tunuyán és Tupungato megyéket érinti. A szőlők 900-1400 méter magasban találhatók, a régió többi borvidékéhez képest itt a tél hidegebb, a nyarak inkább mérsékelt meleg, az éjszakák hűvösek. A nagyobb napi hőingadozás miatt testesebb, magasabb savtartalmú borok készülnek itt. A sokféle köves, sőt nagyon köves, de jó vízgazdálkodású öntéstalajokon jelentős külföldi tulajdonú pincészetek is létrejöttek. A vörösborkhoz elsősor-

Néhány folyó egész évben hozza az öntözéshez szükséges vizet az Andokból – amíg megvannak a gleccserek és van elég hó. A képen a Tunuyán folyó La Consulta közelében áprilisban, közel vízhozamának téli minimumához – nyáron ennél három-négyszer több víz van a mederben

ban 'Malbec', 'Barbera', 'Cabernet Sauvignon' és 'Merlot' fajtákat használnak, de kiváló eredménnyel termeszthetők a fehér fajták is, a legfontosabbak: 'Tor-

rontés Riojano', 'Semillón', 'Chardonnay' (a leggyakoribb alapbort adó a helyi pezsgőkészítéshez), 'Chenin' és 'Sauvignon Blanc'.

Mininfra SmarT SW®

Infravörös gabona- és lisztlemező hektolitersúly-modullal

**KÉNYELMES, GYORS, PONTOS,
...ÉS MAGYAR!**

Egész szemek és liszt mérése egy perc alatt

Internet kapcsolat

Kedvező ár, gyors megtérülés

Hazai gyártás és szerviz

Cím: H-2013 Pomáz, Budakalászi út 7.
Telefonszám: (+36) 26 631-520
Mobil: (+36) 20 358-5729
E-mail: info@infracont.hu

Délen, elsősorban General Alvear és San Rafael megyékben található a tartomány legdélebbi öntözött körzete (ahogy érrefelé mondják, oázis), a szőlők pedig itt vannak – legalábbis a többi borvidékhez képest – a legalacsonyabb tengerszint fölötti magasságban, 450-800 méter között. A fő fajták: 'Chenin', 'Cabernet Sauvignon', 'Malbec' és 'Bonarda'.

Mendoza mezőgazdasága

A tartományban a szőlő mellett országos szinten is nagyon jelentős a *gyümölcsstermesztés* (őszibarack, dió, birs, szilva, alma, körte, cseresznye, meggy), a főleg a tartomány északi részén található olíva (az országos termelés 40%-a). Fontos, hogy a birtokok 70%-a 5 ha alatti. A szilva és az ipari őszibarack mellett Mendoza vezető helyet foglal el a csonthéjasok – ezen belül főleg a dió – termesztésében, valamint nagyon jelentős a gyümölcsstermesztésre alapozott földolgozóipara is, ami komoly exportot is bonyolít. A friss fogyasztásra termelt gyümölcs elsősorban a helyi és a közelebbi bel-földi piacra kerül, körtéből viszont

Uco-völgyi szőlő ősszel, a háttérben nyárfákkal és az Andok láncával

nagyobb mennyiséget szállítanak külföldre, elsősorban Brazíliába. Argentína jelentős globális piaci szereplő az ellentétes évszakban termelt gyümölcsök piacán, ám a konkurencia jelentős: Chile, Dél-Afrika, Új-Zéland és Ausztrália szintén jelen van ebben a szegmensben.

Sajnos a borágazat krízise Argentínában is jelentkezett (ahogy történt ez az Európai Unióban, elindítva egy nagyon komoly – és támogatott – kivágási hullámot), ennek következménye volt többek között új gyümölcsösök telepítése nagyobb területen, minek folytán a művelt területből mára 25%-ot foglalnak el az ilyen ültetvények. Első helyen a szilvát és az őszibarackot, ezen belül is az ipari barackot kell említeni, ez utóbbiban Mendoza tartomány vezető szerepre tett szert az országban. Fontos csonthéjas gyümölcsök kultúra még a kajszi, a cseresznye, a mandula, az almatermésűek között pedig az alma, a körte és a birs.

A *zöldségkultúrák* megközelítőleg 12%-ot foglalnak el a művelt területből, a vidékfejlesztési intézet (Instituto de Desarrollo Rural, IDR) korábbi (2005-2006) adatai szerint ez valamivel több, mint 36 ezer hektárt jelent. Legfontosabb kultúra a fokhagyma, ennek területe meghaladja a 10 ezer hektárt, a burgonya 6100, a tök 4600, az ipari paradicsom 3500, a sárgarépa 2700, a vöröshagyma 2000 hektárt tesz ki. A fokhagyma és a paradicsom ter-

mesztése országos szinten is itt a legjelentősebb, innen kerül ki a megtermelt mennyiség döntő hányada, míg a burgonya „fellegvára” Buenos Aires-től délre, Balcarce körzetében található. Nagyobb területen természetesen még étkezési céllal kukoricát, fejes salátát, oregánót és friss fogyasztásra szánt paradicsomot. A zöldségtermelés zöme helyi fogyasztói igényeket elégít ki, vagy a szomszédos tartományokba kerül.

Jelentős a *takarmánynövények* termesztése, sőt az utóbbi időben egyre nagyobb területet foglal el – de még jobbára új kultúrának számít – a *kukorica* és a *napraforgó*. 15%-nyi művelt terület az, ahol takarmánytermesztés vagy telepített erdőgazdálkodás, esetleg más kultúra található.

Az *állattenyésztés* viszont a többi tartományhoz viszonyítva – elsősorban a klimatikus adottságok miatt – kevésbé jelentős. Az állatlétszám nem éri el a 900 ezret, ennek hozzávetőlegesen fele szarvasmarha, egyharmada juh, 12% ló, 4% sertés (INDEC-adatok). A kérődzőknél gyakori, hogy az állatokat nyáron fölhajtják a hegyekbe és csak a kemény tél elől hozzák le azokat a völgyekbe.

Az írás elkészültét a Külgazdasági és Külügyminisztérium Tudománydiplómáciai Főosztályának anyagi támogatása tette lehetővé.

Dr. Somogyi Norbert (NAIK)

Ha mendozai borokról van szó, az ember először a vörösborokra gondol...